†Laurenţiu
Arhiepiscopul Sibiului şi
Mitropolitul Ardealului

ÎNDEMN PASTORAL

PENTRU CONSTITUIREA FONDULUI FILANTROPIC EPARHIAL

2023

Dată în Reședința noastră mitropolitană din Sibiu,
în preajma sărbătorii Sfântului Nicolae, 2023

† L A U R E N Ț I U

DIN MILA LUI DUMNEZEU, ARHIEPISCOPUL SIBIULUI ȘI MITROPOLITUL ARDEALULUI

Cinului monahal, preacucernicilor protopopi și preoți și tuturor dreptcredincioșilor creștini ortodocși din de Dumnezeu păzita noastră eparhie: har, milă, pace și spor întru toate de la Dumnezeu, iar de la noi, arhierească binecuvântare!

Iubiții mei fii sufletești,

Minunata sărbătoare a Sfântului Ierarh Nicolae al Mirelor Lichiei, din ziua de 6 decembrie, este un fericit prilej de a vă împărtăși, ca în fiecare an, împreună cu expresia dragostei noastre părintești, acest cuvânt pastoral de învățătură și de îndemn duhovnicesc.

Prin troparul ce-i este închinat, Sfântul Ierarh Nicolae este cinstit ca „învățător (al) credinței”, în care calitate a și participat la întâiul Sinod Ecumenic de la Niceea (325), „chip (al) blândețelor”, adică model al păstorului de la care învățăm să biruim mereu răul cu binele, dar și ca „învățător al înfrânării”, dovedit de însuși „adevărul lucrurilor”, adică de chipul viețuirii sale ascetice. Pe lângă acestea, însă, Sfântul Ierarh Nicolae rămâne înscris în istoria sfințeniei creștine și ca un neîntrecut exemplu de părinte și ajutător al săracilor și al tuturor celor necăjiți și asupriți.

Din cele mai vechi istorisiri ale vieții sale aflăm că Sfântul Nicolae s-a născut în portul grecesc al Patarei, din regiunea Lichiei, din sudul Asiei Mici, pe la anul 280. Pentru vredniciile sale duhovnicești, a fost ales episcop în Mira Lichiei. Ulterior, a fost aruncat în închisoare, în timpul persecuției lui Dioclețian, dar a fost eliberat după ascensiunea împăratului Constantin cel Mare, păstorind Biserica din Mira până la plecarea sa la Domnul, pe la anul 345.

Sfântul Nicolae a rămas ca un înalt exemplu de împlinire practică, prin fapte, a cuvântului lui Hristos. Așa precum Domnul Însuși „a umblat făcând bine” oamenilor, cum se exprimă Sfântul Apostol Petru în cuvântul său din casa sutașului

Corneliu (*Faptele Apostolilor* 10, 38), tot așa ar putea fi rezumată viața Sfântului Nicolae, și mai ales lucrarea sa ca arhipăstor în Mira Lichiei. Când părinții săi s-au mutat la cele veșnice, Sfântul Nicolae, rămânând moștenitor al averii lor, a împărțit-o pe aceasta celor săraci și necăjiți. Multe și minunate au fost faptele de milostenie ale Sfântului Nicolae, prin care lumina vieții sale așa a luminat, încât oamenii, văzând faptele sale cele bune, au slăvit pe Tatăl Cel din Ceruri.

Printre cele dintâi fapte ale vieții sale de milostenie atestate de vechile mărturisiri este și aceea că a salvat trei fete de la a fi forțate să desfrâneze, aruncând pungi cu monede de aur pe fereastra casei lor, pentru ca tatăl lor să poată pregăti o zestre pentru fiecare dintre ele, astfel încât acestea și-au putut întemeia familii, devenind soții ale unor bărbați cinstiți și credincioși, precum și mame născătoare de prunci. Iată o faptă adânc grăitoare și pilduitoare pentru noi, cei de astăzi, într-o lume în care cumplitul fenomen al traficului uman este atât de răspândit, atâtea ființe tinere, mai ales din țări din estul Europei, inclusiv din țara noastră, devenind victime ale acestui adevărat flagel, care pare de nestăvilit. Exemplul și lucrarea Sf. Nicolae au inspirat profund și continuă să inspire viața noastră creștină. Biserica noastră

înțelege să se implice cu toată puterea în această lucrare de susținere și de salvare a celor care sunt sau ar putea deveni victime ale traficului uman. Într-adevăr, prin lucrarea Bisericii s-au deschis puncte și centre sociale de adăpost și de ajutorare, de sprijin material și duhovnicesc pentru familiile sărace, pentru copiii abandonați etc.

Alte relatări timpurii ni-l arată potolind o furtună pe mare sau salvând trei soldați nevinovați de la a fi executați. Toate faptele sale vădeau cât de adânc împlinea Sfântul porunca dată nouă de Hristos Domnul, de a-l iubi pe aproapele ca pe noi înșine. El rămâne, în această privință, un model strălucit și vrednic de urmat. Cinstindu-l, Biserica înțelege să ni-l propună ca pildă și nouă, tuturor. Căci așa ne voiește Dumnezeu și pe noi, și numai așa, adică plini de milă față de aproapele și gata a împlini porunca iubirii, ne meritățm numele de creștini.

Iubiți credincioși,

Suntem la jumătatea Postului Nașterii Domnului. Prorocul Isaia ne arată ce înseamnă cu adevărat postul plăcut lui Dumnezeu, dincolo de înfrânarea stomacului, a limbii și, în general, a tuturor pornirilor trupești. Dacă nu vezi rodul postului în viața ta de credință, citește capitolul

58 din cartea lui Isaia. „Nu știți voi postul care Îmi place? – zice Domnul. Rupeți lanțurile nedreptății, dezlegați legăturile jugului, dați drumul celor asupriți și sfărâmați jugul lor. Împarte pâinea ta cu cel flămând, adăpostește în casă pe cel sărman, pe cel gol îmbracă-l și nu te ascunde de cel de un neam cu tine. Atunci, lumina ta va răsări ca zorile și tămăduirea ta se va grăbi. Dreptatea ta va merge înaintea ta, iar în urma ta, slava lui Dumnezeu. Atunci vei striga și Domnul te va auzi; la strigătul tău El va zice: Iată-Mă!" (*Isaia* 58, 6-9). Întreaga învățătură a Mântuitorului aprofundează această perspectivă asupra a ceea ce înseamnă, cu adevărat, calea mântuirii celei veșnice. El rezumă această învățătură a Sa în minunatele cuvinte din Predica de pe Munte: „Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv" (*Luca* 6, 36).

Iar Sfântul Iacov, cel numit „fratele Domnului", primul episcop al Bisericii-mame din Ierusalim, ne învață – în Epistola sa – cu aceste cuvinte: „Ce folos, frații mei, dacă zice cineva că are credință, iar fapte nu are? Dacă un frate sau o soră sunt goi și lipsiți de hrana cea de toate zilele și cineva dintre voi le-ar zice: «Mergeți în pace! Încălziți-vă și vă săturați», dar nu le dați cele trebuincioase trupului, care ar fi folosul? Așa și credința: dacă nu are fapte, e moartă în ea

însăși" (*Iacov* 2, 14-17). Și el încheie acest capitol, al Epistolei sale, repetând: „Credința fără de fapte moartă este!" (*Iacov* 2, 26).

Iată cum învață marele și sfântul nostru Mitropolit Andrei Șaguna, într-o predică a sa, la această sărbătoare: „Sfântul Nicolae a fost un arhiereu plin de bunătăți și de milostenii și, pentru aceea, Dumnezeu i-a dat lui și darul facerii de minuni… Așa este, toate acestea le știm și le cunoaștem și, totuși, știința și cunoștința aceasta a noastră despre viața Sfântului Nicolae nu ne este de mare folos, pentru că știm numai cu mintea cuvintele și pildele Mântuitorului din Sfânta Scriptură, însă nu le simțim pe acelea și cu inima, și nu cugetăm la faptele noastre ca să le îndreptăm după faptele unui sfânt plăcut lui Dumnezeu, precum a fost și este Sfântul Nicolae. Sunt și astăzi oameni buni și milostivi, însă au greșeala aceea că se clatină în bunătatea și milostenia lor ca și trestia. Sunt și astăzi mulți dintre noi care prăznuiesc pe Sfântul Nicolae, dar nu gândesc la nicio faptă de milostenie. Sunt, iarăși, alții care zic că nu vor să facă milostenie ca lumea să nu creadă că ei o fac din vreo deșertăciune. Astfel de cugetări și altele asemenea acestora sunt greșeli, pentru că pravila vieții pentru fiecare creștin ar trebui să fie cuvântul Mântuitorului, Care a zis

către Apostolii Săi și, prin Apostoli, către toți creștinii, iar evanghelistul Matei, la capitolul 5, stihul 10, a însemnat următoarele: *Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca, văzând faptele voastre cele bune, să mărească pe Tatăl vostru Cel din ceruri*" (Mitropolitul Andrei Șaguna, *Predici*, cu un studiu introductiv de Preotul Florea Mureșanu, Ed. Episcopiei Ort. Rom. Cluj, 1945, p. 213). Iar în continuare, marele Șaguna dă seamă de unele lucrări urgente și de mare importanță în care Biserica sa din Transilvania era implicată – printre altele, zice el, „ca să dregem zidirile bisericești și școlare" (*Ibidem*, p. 214).

Iubiții mei fii sufletești,

Urmând învățăturii lui Hristos și pildei și poveților marilor noștri înaintași, constatăm cu câtă seriozitate se străduiește, astăzi, Biserica noastră Ortodoxă Română să-și refacă structurile de implicare în viața socială, distruse programatic de fostul regim comunist. Pe această linie, în scopul încurajării și implicării misionar-pastorale și social-filantropice mai depline a Bisericii, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a decis ca anul viitor, anul 2024, să fie declarat *Anul Omagial al pastorației și îngrijirii bolnavilor* și *Anul comemorativ al tuturor Sfinților tămăduitori fără de arginți*. Însăși

această dedicare definește cum înțelege Biserica noastră să stăruiască asupra implicării concrete – a ei și a tuturor credincioșilor ei – în împlinirea chemării pe care Domnul i-o face – și ne-o face tuturor – de slujire iubitoare a aproapelui.

Sfântul Ierarh Nicolae, pentru bunătatea sa, a devenit prin excelență Sfântul care aduce daruri, mai ales celor mici. Se cuvine să-i învățăm pe copiii noștri să mulțumească lui Dumnezeu și Sfântului Ierarh Nicolae atunci când primesc daruri. Însă, de fiecare dată, să ne aducem aminte și de faptul că sunt și mulți alți copii, orfani, săraci sau abandonați, care nu pot împărtăși această bucurie, familii și copii care suferă de lipsuri, de frig și de foame, sau copii care nu-i au aproape pe părinții lor. Pentru Biserică, aceste situații, prezente peste tot în parohiile noastre de la orașe și de la sate, constituie un îndemn și o chemare în a afla calea spre inima, spre mâinile și spre casa celor săraci, prin stăruitoare, alese și binecuvântate fapte de adevărată milostenie, sufletească și trupească.

Exemplul Sfântului Ierarh Nicolae se cuvine să fie urmat și de către noi, creștinii de astăzi. A devenit deja o frumoasă tradiție organizarea, cu prilejul acestui praznic, a colectei generale pentru constituirea *Fondul Filantropic Eparhial*, din care sunt ajutați mulți oameni lipsiți și multe familii

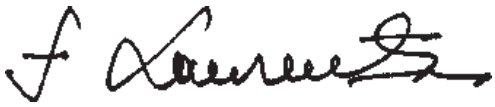
sărace. Și în acest an, ca și în anii precedenți, prin sectorul de Asistență Socială al Arhiepiscopiei noastre, au fost continuu acordate ajutoare substanțiale familiilor sărace, oamenilor bolnavi și necăjiți, multora dintre cei care au avut nevoie de sprijin pentru hrană, pentru căldură, pentru procurarea de medicamente, sau elevilor și studenților cu o situație materială precară.

Vă îndemnăm și în acest an, ca unii care am fost învățați că „Dumnezeu îl iubește pe cel ce dă de bunăvoie" (2 *Corinteni* 9, 7), să ne facem buni și milostivi iconomi ai darurilor pe care Dumnezeu ni le-a împărtășit și adevărați mărturisitori, prin fapte bune, ai negrăitei Sale iubiri față de oameni, aducându-ne și noi puțina sau mai multa noastră contribuție la acest fond destinat ajutorării celor aflați în nevoi.

Sfântul Ierarh Nicolae să ne fie tuturor apropiat, cald folositor și rugător către Domnul, iar prin pilda și prin mijlocirea lui, să ne pregătim a prăznui cu roade binecuvântate, cu pace și cu adevărată bucurie, marele praznic al Nașterii lui Hristos-Domnul, Mântuitorul lumii, Căruia I Se cuvine toată slava, cinstea și închinarea, în vecii vecilor. Amin.

Al vostru, al tuturor, de tot binele voitor și rugător către Dumnezeu,

† Dr. LAURENȚIU STREZA

Arhiepiscopul Sibiului
și Mitropolitul Ardealului

MITROPOLIA ARDEALULUI

Arhiepiscopia Ortodoxă Română Sibiu

SIBIU – 2023